

Zorgplicht school en het niet bieden van passend onderwijs. Klacht ongegrond.

De Commissie heeft vastgesteld dat sprake is van forse gedragsproblematiek. Het gedrag van de leerling is dermate ernstig dat daardoor het onderwijsproces wordt verstoord en het welzijn van andere leerlingen en docente in het geding is. De Commissie stelt vast dat de leerling een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte en de school hier onderzoek naar dient te doen. De school behoort te onderzoeken of zij binnen de grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden, overeenkomstig het schoolondersteuningsplan, in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. De school dient dit vast te leggen in het OPP. Het eerste OPP van de school voldeed aan de daaraan te stellen eisen. Het tweede OPP bevat geen duidelijk handelingsdeel maar voornamelijk een set van afspraken waar de leerling aan dient te voldoen. De school heeft verklaard dit niet te hebben gedaan omdat zij er vanuit ging dat de leerling de school zou gaan verlaten en verdere begeleiding niet aan de orde zou zijn. De Commissie heeft geconstateerd dat klagers begeleiding van de school verwachten die, aangeduid als Passend Onderwijs, buiten het ondersteuningsprofiel van de school valt en tevens buiten de grenzen van de aandacht en tijd valt die je binnen het reguliere onderwijs aan een leerling kunt besteden. De school heeft, in het kader van haar zorgplicht, een andere school binnen het samenwerkingsverband bereid gevonden de leerling op te nemen, klagers vonden deze school echter niet passend en wensten dat de school contact op zou nemen met scholen van hun voorkeur. Deze scholen hadden echter geen plek en vielen niet onder het samenwerkingsverband. De school heeft een passende schoolplek gevonden en daarmee voldaan aan haar zorgplicht. De Commissie merkt ten overvloede op dat van de school verwacht had mogen worden dat zij consequenties zou verbinden aan de bij haar ontstane handelingsverlegenheid en de school over had moeten gaan tot 'opschaling'. De school heeft, door dit niet te doen, een voedingsbodem laten ontstaan voor een vertrouwensbreuk met klagers. Klacht ongegrond.

Klachtnummer 2021/145

Advies aan:

het bestuur van * te * (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van * (verder: klager), vader van * (15), leerling van de * te * (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 24 augustus 2021 van klager een klachtbrief en het door klager ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen *, directeur (verder: de directeur). De Commissie heeft op 10 september 2021 van mr. N. Bougrina, juridisch adviseur van het bevoegd gezag een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

De Commissie heeft, gelet op de geldende maatregelen rondom het Coronavirus, een digitale hoorzitting gehouden op 5 oktober 2021. Aan deze zitting hebben de volgende personen deelgenomen:

- klager en zijn echtgenote (verder: klagers/ouders);
- mr. M. Piersma, advocaat;

en namens de school en het bevoegd gezag:

- de directeur;
- * (verder: de mentor);
- * (verder: de zorgcoördinator);
- mr. N. Bougrina.

II. Standpunt van klagers

Klagers stellen dat de school haar zorgplicht ten opzichte van hun zoon * (verder: *) schendt en zij klagen over weigerachtige houding om passend onderwijs aan te bieden waardoor * onterecht moet doubleren.

Verder stellen klagers dat de school weigert een vastgesteld ontwikkelingsperspectief (verder: OPP) op papier te zetten. Hun zoon * is in het verleden gediagnosticeerd voor ADD en dyslexie en moet doubleren in 3 HAVO. De directie van de school heeft meerdere malen mondeling aangegeven dat * niet te handhaven zou zijn in de klas. Dit zou hen, zoals men het zelf verwoordt, in handelingsverlegenheid hebben gebracht. Ook is er gedreigd * van school te verwijderen, hetgeen niet is gebeurd door tussenkomst van de advocaat. Klagers stellen dat er juridisch gezien ook geen grond voor verwijdering is. Klagers erkennen dat * sturing nodig heeft, maar volgens hen is hij niet onhandelbaar.

De school wil dat * vrijwillig naar een andere school gaat waar een “strenger” regime heerst. Ook hierbij neemt de school geen verantwoordelijkheid en zoekt niet actief naar een andere school. Ouders hebben ook zelf gezocht, maar helaas zijn de scholen (waarvan zij vermoeden die ook geschikt zouden kunnen zijn) allemaal al vol in schooljaar 2021-2022.

Klagers dienen de klacht in met als wens dat de school haar verantwoordelijkheid neemt en in het kader van haar zorgplicht passend onderwijs biedt voor *, zodat hij in eerste instantie op zijn eigen school in zijn eigen omgeving kan blijven. Hierbij dient tevens - aan het begin van het nieuwe schooljaar - een ontwikkelingsperspectief te worden opgesteld, zodat * op de juiste manier wordt ondersteund.

Klagers merken tot slot op dat de klacht is voortgekomen uit de frustratie dat zij er zelf, ook niet na tussenkomst van een gemachtigde, met de school uitkomen.

Zij vrezen dat als er niet actief wordt meegewerkt aan een ontwikkelingsperspectief, * door te doubleren nog verder achterop raakt en dat is zonde van zijn talenten en mogelijkheden.

III. Standpunt van verweerder

Algemeen

* is sinds 2018 leerling aan * en doubleert in HAVO 3 (schooljaar 2021 -2022). Hij is in het verleden gediagnosticeerd met ADD en dyslexie. In oktober 2018 is er een OPP opgesteld voor extra begeleiding

en ondersteuning ten behoeve van ADD en dyslexie. In schooljaar 2020 – 2021 is voortgeborduurd op dit plan en dezelfde afspraken die in goed overleg zijn gemaakt.

Er is op de school geen apart beleid voor dyslexie. De school volgt het landelijke dyslexie en dyscalculie protocol. Voor aanbod extra ondersteuning en begeleiding door de school is er gewerkt binnen de mogelijkheden van het door school vastgestelde schoolondersteuningsprofiel.

* heeft in schooljaar 2018 – 2019 extra ondersteuning en begeleiding gekregen van de school door middel van ondersteuning bij plannen/organiseren en leesbaar schrijven, inzet van een leerling-tutor en begeleidingsgesprekken met mentor/mini-mentor/begeleider passend onderwijs (hierna: BPO-er). Daarnaast heeft de school diverse gesprekken gevoerd met klagers over inzet, gedrag, en studievoortgang en heeft de school met klagers in goed overleg diverse afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in bovengenoemd OPP.

Vanaf 2018 heeft de school haar zorgen gedeeld met klagers over storend gedrag van * in de lessen, werkhouding en voortgang. Hij heeft zich in het eerste jaar positief ontwikkeld en hard gewerkt om over te gaan naar jaar 2. In november 2019 heeft de school opnieuw haar zorgen gedeeld met klagers en stelt voor om hierover weer met elkaar het gesprek aan te gaan en gezamenlijk een plan op te stellen.

Het gedrag bestaat uit: storend gedrag tijdens de les, (voor)liegen tegen docenten, opdrachten niet (tijdig) inleveren, plagiaat, werkhouding, onvoorbereid naar de les (spullen niet mee en huiswerk niet gemaakt) en afwezigheid in de lessen (fysiek en online).

Tijdens de periode van onderwijs op afstand heeft * voornamelijk intensieve begeleiding ontvangen op mentorniveau. De BPO-er was gedurende deze periode langdurig uitgevallen wegens ziekte. Er is huiswerkbegeleiding aangeboden, waarvan * geen gebruik heeft willen maken.

In april 2020 heeft de mentor met * afgesproken dat hij zelfstandig gaat werken om over te kunnen gaan naar HAVO 3. De mentor geeft ook aan dat hij nog heel hard moet werken om dit te realiseren. * gaat met moeite over naar HAVO 3 en krijgt wederom het advies mee om op tijd te beginnen met werken en om actief mee te doen in de lessen.

In september 2020 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen de BPO-er, nieuwe mentor en klagers. Tijdens dit gesprek is onder andere besproken: het hoge verzuim van *, inzet en gedrag en niet-nakomen van de gemaakte afspraken. De school heeft naar aanleiding van dit gesprek en in goed overleg de volgende afspraken gemaakt met klagers: * gaat voorbereid naar zijn lessen, zit vooraan en alleen in de klas en vraagt - indien ook nodig - hulp aan de docent en/of mentor.

Klagers zijn op 17 november 2020 door school uitgenodigd voor een gesprek om de eerste periode van schooljaar 2020 – 2021 te bespreken wegens wederom zorgen over hoog verzuim, gedrag en houding, achterstanden en leerresultaten. Op 10 december 2020 is er vanwege hoog (ongeeoorloofd) verzuim een melding gedaan bij leerplicht.

Op 21 januari 2021 is er een gesprek gevoerd met klagers waarbij de school heeft aangegeven handelingsverlegen te zijn en het dringende advies aan klagers geeft om alvast te oriënteren op andere scholen met meer structuur die beter kunnen voorzien in de onderwijsbehoeften van *. Afgesproken wordt dat * de lessen blijft volgen op school totdat er een geschikte school is gevonden. De school heeft een overzicht gemaaild naar klagers met een aantal geschikte scholen voor *. Op 11 maart 2021 vindt er een gesprek plaats tussen school, klager en zijn advocaat. Aanleiding voor dit gesprek is primair de communicatie met klager en secundair de voortgang van *. Klager geeft aan dat hij ondanks het advies “Ander Onderwijs” de wens heeft dat * onderwijs blijft volgen op *.

De school heeft tijdens dit gesprek nogmaals aangegeven handelingsverlegen te zijn en benadrukt nog steeds achter haar dringende advies “Ander Onderwijs” te staan, maar zich zal blijven inspannen om *

te helpen zijn schoolcarrière op * voort te kunnen zetten. Om dit te realiseren is het van belang dat * zich eveneens blijft inspannen om zijn gedrag/werkhouding en resultaten te verbeteren.

* heeft in periode 3 hard gewerkt met als resultaat een mooi rapport. Hij is ook betrokken geweest in de lessen. Aan * wordt door de mentor aangegeven dat het van belang is om deze lijn door te zetten om ook periode 4 af te sluiten met een goed rapport.

Op 2 juli 2021 is tijdens de laatste rapportvergadering naar voren gekomen dat * helaas niet bevorderd kan worden naar HAVO 4, omdat niet voldaan is aan de overgangsnormen.

De school heeft op 7 juli 2021 een gesprek met klagers en hun advocaat om de uitkomst van de rapportvergadering en het verdere vervolg met elkaar te bespreken. De school heeft tijdens dit gesprek aangegeven dat * doubleert in HAVO 3 en dat in de eerste periode van het nieuwe schooljaar (2021 – 2022) in overleg met ouders een geschikte school wordt gezocht voor leerling waar hij beter tot zijn recht kan komen.

De school heeft op 15 juli 2021 de volgende mail van de advocaat ontvangen:

*“Tijdens het gesprek, dat helaas niet constructief verliep, gaf je te kennen dat * resultaten niet voldoende zijn voor Havo 4.*

*Je hebt je ongenoegen geuit over * gedrag, zonder dit te onderbouwen, aangaande ontoelaatbare gedragingen van *. Je was daarbij uiterst stellig dat ook het docententeam er unaniem over eens is dat * niet op school kan blijven.*

*Wij merken op dat je verhaal (in onze ogen) als schoolbestuurder een onprofessionele indruk wekt, welke bovendien zeer kwetsend voor * is. Hij is immers nooit de klas uitgestuurd en we hebben van leraren noch de mentor negatieve signalen ontvangen. Daarentegen zagen we steeds vaker goede cijfers. Per slot van rekening heeft * tot en met periode 4 zonder structurele terugval een flinke ontwikkeling laten zien wat ook in zijn gemiddelde eindcijfers doorwerkte. Een prachtig resultaat voor *.*

*Aangezien er dus geen gronden zijn voor verwijdering blijft * – hoe het ook zij – op de *, ook na de zomervakantie. Maar wellicht is een andere school voor iedereen wenselijker.”*

Omdat klagers niet akkoord zijn gegaan met de aanmelding op de *, is er na de zomer een nieuw OPP opgesteld. Ondanks dat is * gedrag nauwelijks verbeterd en acht het docententeam zich steeds meer handelingsverlegen. Het team is uitgeput en ziet geen toekomst meer voor * op de school. De verhouding met * en zijn ouders is slecht door de ver uit elkaar staande visie over de verdere schoolcarrière van *.

Naar het oordeel van de school heeft zij voldaan aan haar zorgplicht om een andere school te vinden en is binnen het aanwezige ondersteuningsprofiel voldoende begeleiding geboden.

IV. Overwegingen van de Commissie

Tijdens de hoorzitting hebben klagers aangegeven dat het doubleren voor hen geen onderdeel van de klacht meer vormt. De klacht spitst zich nu toe op het standpunt van de school dat zij heeft aangegeven handelingsverlegen te zijn en dat zij, in samenspraak met klagers, op zoek wil naar een andere school voor *.

Ten eerste stelt de Commissie vast dat de school in haar missie heeft aangegeven dat op de school naar voorbeeld van het *, wordt uitgegaan van vertrouwen in de leerkracht. Het is een kleinschalige school met een pedagogische opdracht. Er wordt veel zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de

leerlingen verwacht. De Commissie ziet zich voor de vraag gesteld of de school is tekortgeschoten in haar zorgplicht jegens *. Daarbij dient zij te beoordelen of de school het maximale heeft gedaan binnen het op school geldende ondersteuningsprofiel.

Op grond van de stukken, waaronder de registraties uit het leerlingvolgsysteem, en het verhandelde ter zitting, stelt de Commissie vast dat er sprake is van forse gedragsproblematiek. Sinds de start van * op de school is er sprake van incidenten en zorgen over zijn gedrag. Uit het leerlingvolgsysteem blijkt dat de gedragsproblematiek zich uit in onder meer storend gedrag tijdens de lessen, te laat komen, niet respectvol gedrag naar leerkrachten, opdrachten niet inleveren, plagiaat, niet aanwezig zijn tijdens begeleiding. Voorts blijkt dat * slecht aanspreekbaar is op zijn gedrag. Na een gesprek (waarschuwing) gaat het een tijdje goed, maar dan vervalt hij steeds weer in zijn oude gedrag. De school heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de beschreven gedragingen hebben plaatsgevonden. De Commissie is van oordeel dat dit gedrag dermate ernstig is dat daardoor het onderwijsproces wordt verstoord en het welzijn van andere leerlingen en het personeel in het geding is. Aldus is voor de Commissie vast komen te staan dat * een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte. Bij een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte dient een school deugdelijk onderzoek te doen naar die ondersteuningsbehoefte. Vervolgens behoort de school te onderzoeken of zij binnen de grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden, overeenkomstig het schoolondersteuningsplan, in die ondersteuningsbehoefte kan voorzien. De ondersteuningsbehoefte van de leerling en de wijze waarop de school daarin voorziet, dient de school vast te leggen in een OPP. In artikel 26 WVO en ook in artikel 34.7 van de daarop gebaseerde algemene maatregel van bestuur staan geen wettelijke eisen voor de opmaak van een OPP. De wet eist dus niet dat een bepaald formulier moet worden gebruikt, maar eist wel dat alle relevante elementen zoals het benoemen van bevorderende en belemmerende factoren, afwijking van het reguliere onderwijsprogramma, een helder handelingsdeel en een uitstroomperspectief op één moment in onderlinge samenhang tijdig in een schriftelijk document worden vastgelegd.

Het eerste OPP voldeed naar het oordeel van de Commissie aan de eisen die daaraan worden gesteld. Het tweede OPP behelst voornamelijk een set van afspraken waaraan * dient te voldoen. Het handelingsdeel is minder expliciet opgenomen. De directeur heeft tijdens de hoorzitting uiteengezet dat dat niet gedaan is, omdat ervan uitgegaan werd dat * de school zou gaan verlaten en verdere begeleiding niet gewenst en aan de orde was.

De school heeft naar oordeel van de Commissie voldoende duidelijk gemaakt welke stappen zij binnen het geldende ondersteuningsplan heeft gezet en welke begeleiding aan * is aangeboden. Dat * en zijn ouders niet van alle geboden ondersteuning gebruik hebben gemaakt, ligt in de risicosfeer van klagers zelf. Dit kan niet op het conto van de school geplaatst worden. De Commissie stelt dat de school terecht heeft kunnen aangeven dat zij het ondersteuningsniveau dat klagers wensen voor hun zoon niet kan bieden binnen de op de school aanwezige mogelijkheden. Zij ziet geen enkele grond voor de stelling van klagers dat de school geen kennis zou hebben van de begeleiding van kinderen met ADD. De Commissie kan zich indenken dat de directie en de medewerkers zich door dit standpunt gediskwalificeerd voelen.

De Commissie oordeelt dat school zich ten aanzien van het gedrag van * handelingsverlegen heeft kunnen verklaren. Zij heeft binnen de mogelijkheden die de school heeft voldoende ondersteuning aan * gegeven. De Commissie constateert dat klagers begeleiding van de school verwachten die, aangeduid als Passend Onderwijs, buiten het ondersteuningsprofiel van de school valt en die tevens buiten de grenzen van de aandacht en de tijd valt die je binnen het reguliere onderwijs aan een kind kan besteden.

In het kader van de zorgplicht oordeelt de Commissie als volgt. Ter zitting is door de school aangegeven dat zij een andere school binnen het samenwerkingsverband bereid heeft gevonden om * op te nemen. Ouders vonden deze school niet passend en hebben de directeur verzocht contact op te nemen met andere scholen van hun voorkeur. Deze scholen hadden echter geen plek en vielen niet onder het samenwerkingsverband. Omdat de school een passende school heeft gevonden die bereid is * aan te nemen heeft de school voldaan aan haar zorgplicht.

Gelet op het bovenstaande is de klacht ongegrond.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat er in het tweede OPP alleen ‘vinger aan de pols’ begeleiding aan * is aangeboden en er ‘slechts’ een dringend advies is afgegeven om naar een andere school met strenger regime uit te kijken. Er zijn geen consequenties aan de handelingsverlegenheid verbonden en er is ook niet ‘opgeschaald’.

Dat vindt de Commissie, ondanks dat de school heeft aangegeven dat zij nog nooit een kind actief verwijderd heeft en dat zij dat alleen in goed overleg met ouders wil doen, niet in overeenstemming met het belang van alle betrokkenen te weten *, de overige leerlingen en de medewerkers. Duidelijk is dat deze vastgelopen situatie binnen de mogelijkheden die de school heeft, niet oplosbaar is. Dan is het de taak van de school hierover een beslissing te nemen.

Door de ongewenste situatie voort te laten bestaan is naar oordeel van de Commissie de voedingsbodem ontstaan voor de vertrouwensbreuk met de ouders. Deze vertrouwensbreuk zorgt ervoor dat * gedrag onder een vergrootglas ligt op school, dat hij (volgens klagers) niet meer zichzelf kan zijn en zich niet veilig meer voelt op de school. Dit is niet in het belang van *.

De Commissie heeft er begrip voor dat verwijderingsbeslissingen niet behoren tot de cultuur van deze school. Echter, in de omstandigheden van dit geval, was het ook in het belang van * geweest duidelijker stelling te nemen en aan * en zijn ouders grenzen aan te geven. Met andere woorden; “Tot hier en niet verder, anders volgt verwijdering.”

V. Oordeel van de Commissie

De Commissie acht de klacht ongegrond ten aanzien van de zorgplicht en het bieden van passend onderwijs.

VI. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag en de school in het belang van alle betrokkenen een besluit te nemen. Hetzij verwijderen wegens handelingsverlegenheid en vertrouwensbreuk, hetzij * een kans te geven (“omarmen”) en al het mogelijke inzetten op verbetering van zijn gedrag en leerresultaten.

Aldus gegeven op 5 oktober 2021 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, M. de Blaauw MEd en drs. E. Couperus, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Gröllers als secretaris.